

Haderslev Fjernvarme
Fjordagervej 15
6100 Haderslev

Att.: Morten Hartmann

Dato: 01.02.2023

Museum Sønderjylland - Arkæologi | Sagsnr.: 23/7004

Arkæologisk udtalelse vedr. forespørgsel på matr. 333 mfl. Marstrup ejerlav, Hoptrup (Haderslev Kommune).

Arkæologisk udtalelse i henhold til Museumslovens § 25:

Museum Sønderjylland - Arkæologi har modtaget en forespørgsel vedrørende ovennævnte planområde og har foretaget arkivalsk kontrol og arkæologisk vurdering af planområdet.

Projektbeskrivelse

Planområdet omfatter ifølge medsendte kortmateriale matrikel 333, 716 og 48 alle Marstrup ejerlav, Hoptrup, matr. 171 Nr. Vilstrup ejerlav, Vilstrup og en del af matr. 356 Erlev ejerlav, Gl. Haderslev LS. Det samlede areal omfatter ca. 7,7 ha.

Området ligger mestendels i dyrket mark, mens en del af matr. 356 Erlev ejerlav, Gl. Haderslev LS er bebygget med en vej. Hertil kommer en bræmme træer langs den østlige, sydlige og vestlige kant af planområdet.

Topografisk beskrivelse

Planområdet ligger i den sydlige del af industriområdet Langkær syd for Haderslev og øst for Marstrup. Området er beliggende i relativt højtliggende, bølget terræn som indeholder flere mindre vandløb. Der er ca. 2,6 km til Haderslev Dam mod nordvest (se kortbilag).

Tæt omkring området er der registreret flere væsentlige, jordfaste fortidsminder (se kortbilag).

Mod vest er registreret en gravhøj fra oldtiden og stenlægning muligvis fra jernalderen (sb. 12 og 343 begge Hoptrup Sogn). Tættere ved Marstrup er ligeledes registreret en mindre højgruppe (sb. 13-14, 16-19 og 21 alle Hoptrup sogn). Yderligere er her også registreret en pålstavslignende økse fra bronzealderen (sb. 11 Hoptrup Sogn) og en del af en manglekantøkse fra stenalderen (tragtbægerkultur) (sb. 300 Hoptrup Sogn).

Mod øst – nord for Grødebøl – er registreret fund af en stenalderboplads og en tyknakket tværøkse (hhv. sb. 43 og 157 begge Vilstrup Sogn).

I samme område ligger det middelalderlige voldsted Vonsmose, hvoraf voldgraven i dag er fredet (sb. 173 Vilstrup Sogn, fredningsnr. 3810:4). Umiddelbart nord for voldstedet blev der under 1. verdenskrig fundet såkaldte mosepotter (sb. 152 Vilstrup Sogn).

Vi ved desuden af erfaring, at planområdets topografiske placering – forholdsvis højt i terrænet og tæt ved vand - er en beliggenhed, som man også har foretrukket til placering af bopladser i forhistorien.

Museets vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Museet, at der er **meget høj risiko** for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for planområdet. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for anlægsarbejde inden for planområdet.

Forundersøgelsen vil kunne afsløre, om der findes væsentlige, jordfaste fortidsminder på planområdet, og om de har en sådan karakter, at de skal udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. Da planområdet overstiger 5000 m², skal udgifterne til forundersøgelse - jf. Museumslovens § 26.2 – afholdes af bygherre.

Hvis forundersøgelsen viser, at der findes fortidsminder på arealet, skal disse udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. I nogle tilfælde er det dog muligt at ændre ved jordindgrebet, så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen skulle finansieres af bygherre.

De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi.

Yderligere sagsbehandling

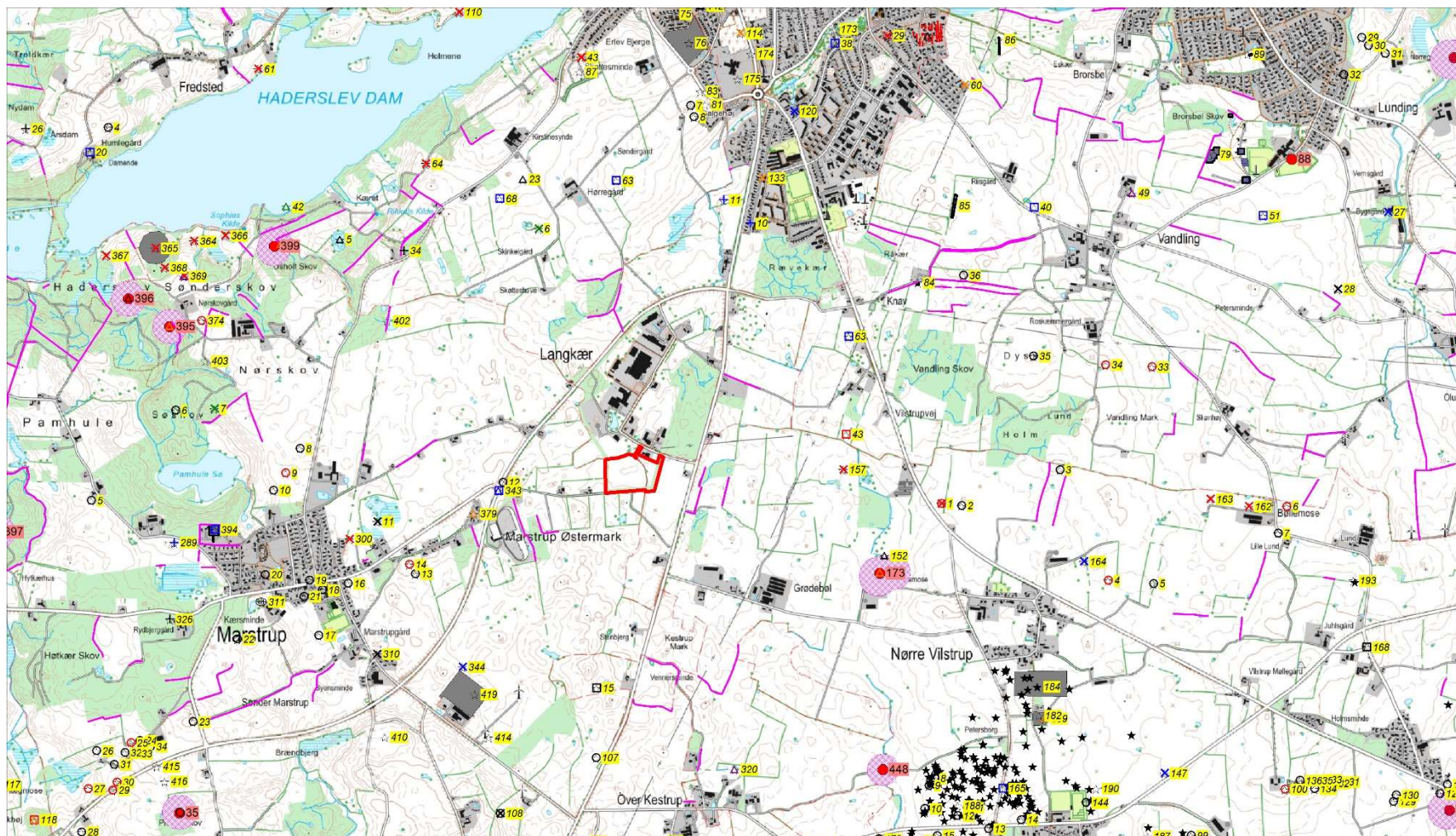
Efter aftale med bygherre udarbejder Museum Sønderjylland - Arkæologi gerne et budget og en tidsplan for en forundersøgelse af området.

Vi beder venligst bygherre oplyse CVR-nummer ved henvendelse.

Henvendelse til Pernille Kruse (65 37 08 23 /pekr@msj.dk).

Med venlig hilsen

METTE SØRENSEN
MUSEUMSINSPEKTØR
D +45 65 37 08 32 | M +45 21 66 92 64
MESR@MSJ.DK
PLANER@MSJ.DK

Kortbilag til 23/7004 vedr. forespørgsel på matr. 333 mfl. Marstrup ejerlav, Hoptrup (Haderslev Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund.

Aktuelt 4 cm kort.

Kortbilag til 23/7004 vedr. forespørgsel på matr. 333 mfl. Marstrup ejerlav, Hoptrup (Haderslev Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund.

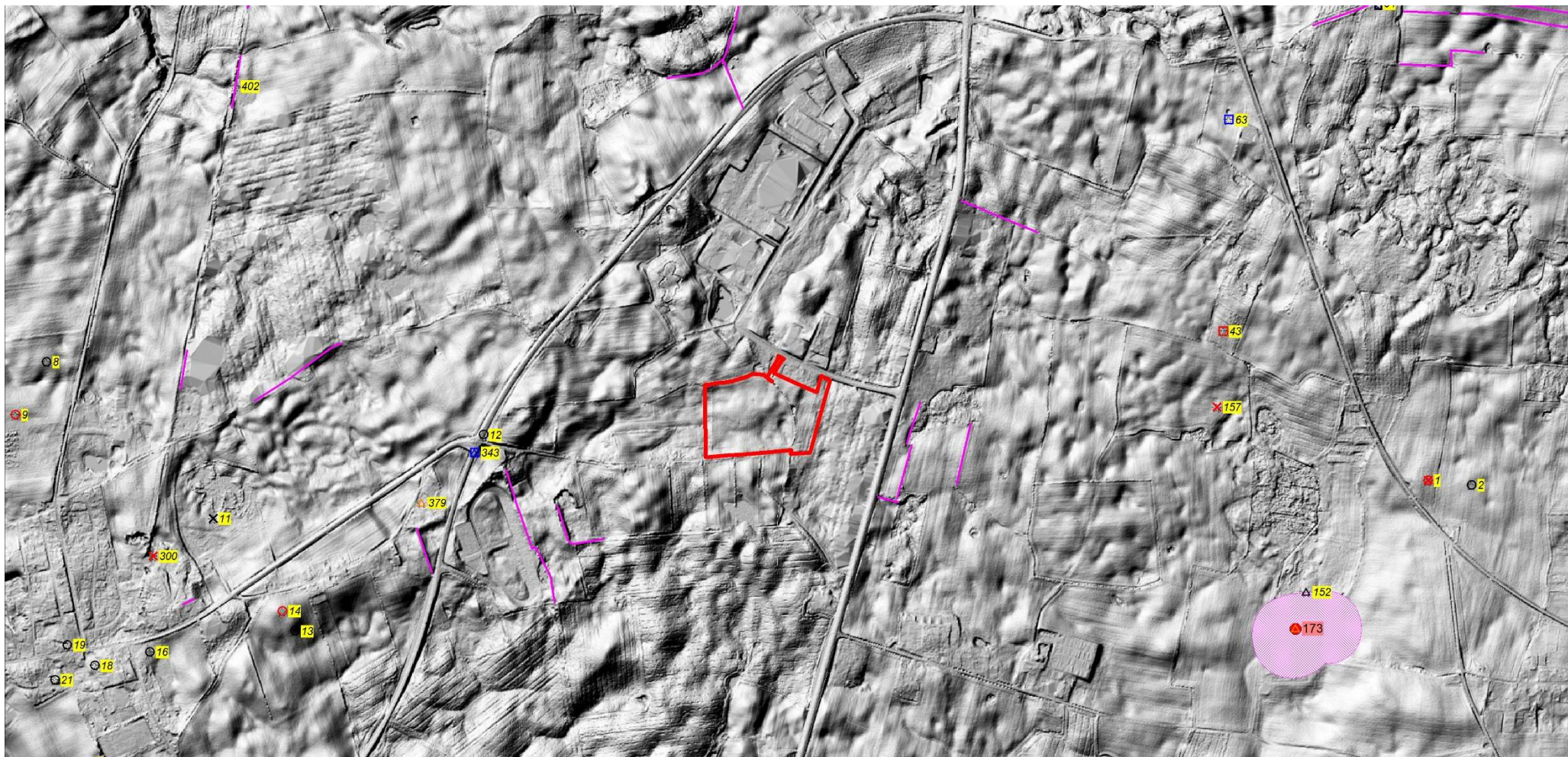
Ortofoto fra 2019.

Kortbilag til 23/7004 vedr. forespørgsel på matr. 333 mfl. Marstrup ejerlav, Hoptrup (Haderslev Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund.

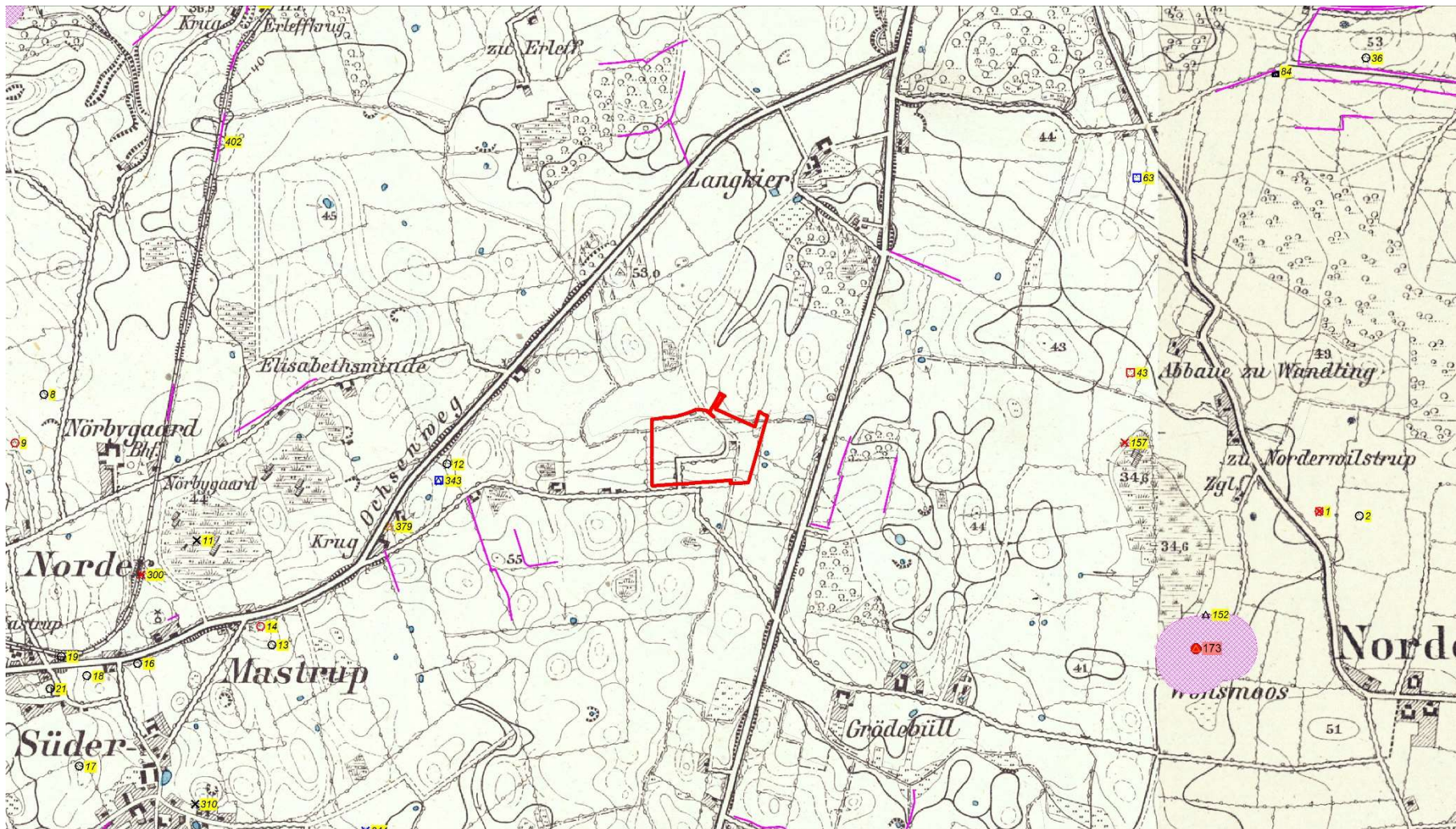
Ortofoto fra 2019.

Kortbilag til 23/7004 vedr. forespørgsel på matr. 333 mfl. Marstrup ejerlav, Hoptrup (Haderslev Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund.

Danmarks Højdemodel – terrænmodel.

Kortbilag til 23/7004 vedr. forespørgsel på matr. 333 mfl. Marstrup ejerlav, Hoptrup (Haderslev Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund.

Preussiske målebordsblade fra 1880'erne.